

ע"פ 1934/17 - עבידייה פאלח נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 1934/17

לפני: כבוד הנשיאה מ' נאור

המערער: עבידייה פאלח

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטת בית המשפט לעניינים מקומיים בירושלים מיום 23.2.2017 בת"פ 2081/14 שניתנה על ידי כבוד השופטת ס' אלבו

בשם המערער: עו"ד סאמי ארשיד

פסק-דין

1. לפני ערעור על החלטת בית המשפט לעניינים מקומיים בירושלים (כבוד השופטת ס' אלבו) מיום 23.2.2017 שלא לפסול עצמו מלדון בת"פ 2081/2014.

רקע

2. ביום 17.2.2002 נגזר דינו של המערער על ידי בית המשפט לעניינים מקומיים בירושלים בגין עבירת בנייה. במסגרת גזר עמוד 1

הדין נפסק שעל המערער לבצע התאמת בניה עד יום 15.8.2003. בהמשך ניתנה לנאשם ארכה לביצוע צו זה עד ליום 30.8.2012. ביום 3.3.2014 הוגש כתב אישום כנגדו של המערער באשמת אי קיום התאמת הבניה.

3. בכתב האישום צוין בין עדי התביעה מזכיר בית המשפט קמא, אשר יביא עמו את תיקי ההרשעות בגין ניתן הצו שהמערער מואשם בהפרתו. דיון ההוכחות נקבע ליום 23.2.2017. במהלך הדיון התברר למערער שבית המשפט כבר עיין בתיקי ההרשעות הקודמות. המערער טען שתיקים אלו הובאו לידי המותב בדרך שאינה ראויה במשפט פלילי, ועל כן ביקש מהמותב לפסול עצמו מלדון בתיק. באותו מעמד דחה בית המשפט בקשה זו בציינו כי:

"הנוהל בבית משפט זה שכאשר נפתח תיק בגין אי ציות להריסה או התאמה לגזר הדין, מצורף אליו תיק הבניה בו ניתן גזר הדין המקורי שבגינו מוגש כתב אישום בגין אי ציות ואין מדובר בחומר ראיות שבית המשפט אינו רשאי להיחשף אליו לפני שמיעת הראיות בתיק. עוד אוסיף כי השאלה העומדת לדיון בתיק זה היא האם קיים הנאשם את צו ההריסה או ההתאמה בגזר הדין, ועל כן על בית המשפט לדעת מהו צו ההריסה או ההתאמה שניתן בגזר הדין המקורי. אין מדובר בראיות שיכולות להביא את בית המשפט לגבש עמדה בשאלה, האם צו ההריסה קיים או הופר. לפיכך, איני מוצאת מקום לפסול את עצמי מלדון בתיק, שהרי לא הוכח חשש ממשי למשוא פנים".

על החלטה זו הוגש הערעור שלפניי.

טענות המערער

4. המערער טען כי חשיפתו של בית המשפט לחומר הראיות בטרם תחילתו של שלב ההוכחות נעשתה באופן המנוגד לדין. לטענתו של המערער נוהגו זה של בית המשפט גרם לפגיעה בזכויותיו הדיוניות ובאובייקטיביות הנדרשת מהמותב. המערער ביקש לסמוך טענותיו על הוראת סעיף 143א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "חוק סדר הדין הפלילי"). לגישת המערער ניתן ללמוד מסעיף זה "שבכל מקום בו נחשף בית המשפט הנכבד לראיות בטרם עת, גם אם מדובר בהליך מקדמי ו/או בהליך גישור, קל וחומר כאשר מדובר בבית משפט שדן בכתב האישום עצמו יש לראות בכך [משוא] פנים של ממש ועל המותב הדין בהליך להעביר את הדיון בהליך למוותב אחר" (פסקה 36 לכתב הערעור מיום 1.3.2017).

החלקים הרלוונטיים מתוך סעיף 143א לחוק סדר הדין הפלילי מובאים להלן:

"143א.

[...]

(ד) בדיון מקדמי לפי סעיף זה רשאי בית המשפט, בהסכמת בעלי הדין, לעיין בחומר החקירה וברשימת כל החומר שנאסף או שנרשם בידי הרשות החוקרת והנוגע לאישום, וכן בחומר וברשימה כאמור שנאספו או שנרשמו בידי ההגנה; אין בהוראה זו כדי לגרוע מכללי חסיונות עדים או כללי ראיות חסיונות.

(ה) לא הסתיים הדיון בכתב האישום במסגרת דיון מקדמי לפי סעיף זה, יעביר בית המשפט את הדיון בכתב האישום לשופט אחר שימשיך לדון בו לפי הוראות סימנים ה' עד ז' לפרק זה."

דיון והכרעה

5. לאחר שעיינתי בטענות המערער ובהחלטתו של בית המשפט לעניינים מקומיים בתיק זה, הגעתי למסקנה שדין הערעור להידחות וזאת ללא צורך בתגובת המשיבה.

6. הוראת [] ל[] [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 קובעת כי המבחן לפסלות שופט הוא קיומן של נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים. ערעור הפסלות אינו המקום להשיג על קבילותן של ראיות או על מנהגיו של בית המשפט קמא. בענייננו השאלה המצריכה הכרעה היא האם חשיפתו של המותב לתיקי הרשעותיו הקודמים של המערער מעלה חשש ממשי למשוא פנים. לשאלה זו עלי להשיב בשלילה. בהלכה הפסוקה נקבע כי "עצם חשיפתו של שופט מקצועי לחומר ראיות בדבר עברו הפלילי של נאשם הנידון בפניו אינה פוסלת אותו, [כשל] עצמה, מליישב בדיון" (ע"פ 5133/02 עכאווי נ' מדינת ישראל (3.7.2002)). חשיפה להרשעות קודמות של נאשם לא תהווה עילת פסלות במיוחד "במקרה בו המידע על ההרשעות הקודמות הינו חלק ממרכיביה של העבירה, ולכן מופיע בכתב האישום" (ע"פ 5959/99 פרושינובסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 2 (14.9.1999); יגאל מרזל דיני פסלות שופט 302-304 (2006)). במקרה דנן הרשעתו הקודמת של המערער מהווה מרכיב באישום כנגדו ועובדותיה רלוונטיות להכרעתו. בנוסף, המערער לא הבהיר מדוע לגישתו עיון בתיקיו הקודמים עשוי היה לנעול את דעתו של המותב כנגדו בתיק הנוכחי. לפיכך, ובהתאם להלכה הנזכרת, מצאתי כי חשיפתו של בית המשפט לתיקיו הקודמים של המערער אינה יוצרת כשלעצמה חשש למשוא פנים.

7. גם הפרשנות שהציע המערער לסעיף 143א לחוק סדר הדין הפלילי אינה יכולה להתקבל. הוראתו של הסעיף עוסקת במקרה הספציפי של העברת מותב לאחר דיון מקדמי, ואין ללמוד ממנה כי בכל מקרה שבו נחשף שופט לחומר ראיות בטרם הדיון עליו לפסול עצמו. על כן, ומשלא מצאתי יסודות לחשש כי נוצר משוא פנים במקרה דנן, אין הצדקה לקבל ערעור זה.

סוף דבר, הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"ט באדר התשע"ז (27.3.2017).

הנשיא

עמוד 3

